

Uddybende notat til Forretningsudvalget vedr. eventuel udvidelse af Hospicekapaciteten i Region Midtjylland.

Baggrund

Hospitalsudvalget har i forbindelse med behandling af forslaget om udvidelse af hospicekapaciteten efterspurgt uddybende beregninger, som findes sidst i nærværende notat. Hospitalsudvalget har dertil stillet følgende uddybende spørgsmål:

Dato 07.04.2017

Anders Brænder Thomsen

Sebastian Cristoffanini

Hella Hauschildt Gertsen

Tel. +45 784 10432

hella.gertsen@stab.rm.dk

Side 1

- Kan Regionen beslutte hvor pladserne skal placeres?
Svar: Region Midtjylland vælger selv, hvor de ansøger om pladser til, men en forudsætning for at få tildelt pladserne afhænger af, om det kan sandsynliggøres, at der er et kapacitetsbehov, som bevirker, at kræftpatienter får langt til hospice. Sundheds- og Ældreministeriet har udtalt, at Region Midtjylland sandsynligvis er bundet af placeringen af pladserne, der opnås tilskud til. Det betyder, at hvis Region Midtjylland fx søger 2 pladser til både Hospice Søholm og Gudenå Hospice, men kun får tilskud til 2 pladser på Gudenå Hospice, så kan regionen ikke efterfølgende vælge at flytte den ene eller begge pladser til Hospice Søholm.
- Hvor mange pladser optager borgere fra Region Midtjylland i Syddanmark?
Svar: I 2016 havde 39 borgere fra Region Midtjylland 807 senge dage i Region Syddanmark svarende til ca. 2,5 sengeplads.
- Hvad koster det Region Midtjylland at udvide Hospice Søholm, hvis der gives midler fra satspuljen?
*Svar: 1 seng 1,344 mio. kr. (I alt for 1 seng)
2 senge 0,744 mio. kr. (I alt for 2 senge)
3 senge 1,863 mio. kr. (I alt for 3 senge)*
- Hvad koster det Region Midtjylland at udvide Gudenå Hospice, hvis der gives midler fra satspuljen?
*Svar: 1 seng 1,0 mio. kr. (I alt for 1 seng)
2 senge 1,0 mio. kr. (I alt for 2 senge)
3 senge 1,236 mio. kr. (I alt for 3 senge)*
- Hvad sker der med den ekstra driftsbevilling til Gudenå Hospice hvis det udvides?
Svar: Ved udvidelse med 1 seng er der fortsat behov for større budget pr. seng til Gudenå Hospice. Ved udvidelse med to eller tre senge udjævnes pladsprisen, så den kommer på niveau med de andre hospicer. Dette er indregnet i prisen for at udvide, og

der frigøres således ikke midler fra den ekstra driftsbevilling fra 2015 ved at udvide antallet af pladser på Gudenå Hospice.

Nedenfor er der nærmere redegjort for beregningerne.

Kriterier for tilskud fra satspuljen og placering af hospicepladser

Af opslaget fra Sundheds- og Ældreministeriet fremgår det, at en region kan søge om tilskud til etablering og drift af op til 7 hospicepladser. Det betyder, at puljen på i alt 7 pladser kan fordeles på én eller flere regioner, og at hver region kan vælge at ansøge om mellem 1 og 7 pladser. Region Midtjylland kan således selv vælge, hvor mange af de 7 pladser der ansøges om tilskud til, men kan ikke være sikre på at opnå tilskud til én eller flere pladser.

Et afgørende kriterium for tildeling af tilskud til etablering af pladser er, at det kan dokumenteres, at der er et kapacitetsbehov, som følge af lang afstand til en hospiceplads. Derudover skal det ansøgte antal pladser være svarende til kapacitetsbehovet. Afstand handler ikke nødvendigvis om, hvor langt der geografisk set er til nærmeste hospice for patienten, men kan være et udtryk for, hvor langt der er til nærmeste ledige hospiceplads. I tætbefolkede områder kan der være høj belægning, der gør, at en plads på det hospice, der ligger tættest på patienten, ikke er mulig, hvorfor der kan være langt til en ledig hospiceplads.

Sundheds- og Ældreministeriet har oplyst, at Region Midtjylland sandsynligvis ikke selv kan vælge placeringen af pladserne, der opnås tilskud til. Det betyder, at hvis Region Midtjylland fx søger 2 pladser til både Hospice Søholm og Gudenå Hospice, men kun får tilskud til 2 pladser på Gudenå Hospice, så kan regionen ikke efterfølgende vælge at flytte den ene eller begge pladser til Hospice Søholm. Det er Sundhedsstyrelsen, der vil vurdere de indkomne ansøgninger.

Udover Sundheds- og Ældreministeriets kriterier for tildeling af tilskud er der i forbindelse med "Aftale om budget 2016 for Region Midtjylland" udarbejdet følgende hensigtserklæring vedrørende hospiceområdet:

"Såfremt det på et senere tidspunkt bliver økonomisk mulighed for at etablere hospicepladser, prioriteres udvidelsen at kunne ske ved de bestående hospicer, således at alle hospicer som minimum får 12 pladser. Herefter prioriteres udvidelser at kunne ske, hvor der i dag er bygningsmæssig ledig kapacitet til det."

I Region Midtjylland opfylder Hospice Søholm og Gudenå Hospice dette kriterium med henholdsvis 11 og 9 pladser.

Budgetter og pladser

På nuværende tidspunkt har Region Midtjylland 59 hospicepladser fordelt på fem hospice. Udgifterne pr. plads er i gennemsnit 1,754 mio.kr. pr. plads. Finansieringen af de nuværende hospicepladser er sammensat af en kommunal finansiering (indtægt) på 600.000 og regionens finansiering på gennemsnitligt 1.154.000. Den kommunale finansiering er forudsat en belægningsprocent på 85 %. Ud over betaling af driften af hospicerne stiller Region Midtjylland lægebetjening til rådighed for hospicerne via hospitalernes Palliative teams. Hospicer under 12 pladser betjenes ud fra en bevilling svarende til 0,7 lægestilling. Hospicer med 12 pladser eller derover betjenes ud fra en bevilling på 1 lægestilling. Beløbet dækker foruden fremmøde på hospice også transport. Visitationsmøder, sekretærbistand og andet, der

vedrører lægebetjeningen. I tabel 1 nedenfor ses antallet af pladser, budgetterne og budget pr. plads (Ekskl. lægedækning) på de forskellige hospicer.

Til sammenligning bruges i andre sammenhænge i Region Midtjylland en tommelfingerregel om, at medicinsk seng koster ca. 750.000 kroner.

Tabel 1: Pladsantal, budget og pris pr. plads- Hospicer i Region Midtjylland.

	Pladsantal	Budget 2017 (Mio kr.)	Pris pr plads (hele kr.)
Hospice Djursland	15	26,3	1.753
Hospice Søholm	11	19,9	1.809
Ankerfjord Hospice	12	20,2	1.683
Hospice Limfjorden	12	20	1.667
Gudenå Hospice	9	17,1	1.900
Total	59	103,5	1.754

Budgetterne har forskellige størrelser, idet der i budgettildelingen er taget højde for bl.a. variation i ejendomsudgifter og fordele og ulemper ved forskelligt antal sengepladser. I forbindelse med oprettelsen af Gudenå Hospice blev dette hospice tildelt 1,3 mio. ekstra. Tildelingen skulle kompensere for de ulemper, som Hospice Gudenå har ved kun at have 9 sengepladser. Beløbet blev omfordelt fra de øvrige Hospicer, og betyder at Hospice Gudenå i runde tal har ca. 140.000 mere pr. plads end det samlede gennemsnit. Hvis Hospice Gudenå udvides med kun 1 plads, opretholdes den høje pladspris, men udvides med to eller tre pladser vil pladsprisen trinvis nærme sig niveauet for de andre Hospice. Det vil herefter ikke længere gælde, at der kompenseres for "mindre-drift-ulemper". Eftersom der er tale om en udvidelse, frigøres der ikke midler til prioritering. Der kan altså ikke tilbageføres midler til de hospicer, der afgav midler i 2015. Omfordelingen blev besluttet af Forretningsudvalget d. 17. februar 2015. (Punkt 23 åben tillægss dagsorden).

Dertil kommer, at Region Midtjylland også har et forbrug af pladser i andre regioner. Det største forbrug af hospicepladser i andre regioner ligger i Region Syddanmark. I 2016 havde 39 borgere fra Region Midtjylland 807 sengedage i Region Syddanmark svarende til ca. 2,5 sengeplads. I perioden 2013-2015 havde Region Midtjylland et stigende forbrug af udenregionale hospicepladser, mens der i 2016 var et fald. Det bør bemærkes, at Region Midtjylland i 2016 havde flere indtægter end udgifter vedrørende den udenregionale aktivitet.

Økonomien ved en eventuel udvidelse

Det udmeldte bloktilskud til Regionerne til etablering af nye pladser er på 300.000 kr. Derudover kan Region Midtjylland forvente omkring 0,6 mio. kr. kommunal finansiering. Det betyder, at hvis der gives tilsagn om en ekstra Hospiceplads fra puljen vil Region Midtjylland modtage 900.000 kr. pr. Hospiceplads ved en belægning på 85%, mens udgiften er på ca. 1,8 mio. kr. Region Midtjylland vil således selv skulle prioritere gennemsnitligt 900.000 kroner årligt fra det øvrige sundhedsområde samt yderligere ca. 0,3 mio. kr. til ekstra lægebetjening af hospice, hvis sengeantallet kommer på på 12 pladser. Lægebetjeningen og bistanden fra hospitalernes palliative teams udgør for hospicer under 12 senge en udgift svarende til 0,7 stilling, men stiger til en udgift svarende til 1 stilling for hospicer på 12 senge og der over. Som det fremgår af nedenstående, er udviklingen i udgifterne imidlertid ikke lineære, og der kan være fordele ved at tilrettelægge antallet hospicepladser på en måde, så der opnås den mindst omkostningstunge drift pr. plads.

Hospice Søholm

Hospice Søholm har beregnet, hvad det koster at udvide antallet af hospicepladser fra de nuværende 11 pladser. Hvis Hospice Søholm udvider til 12 pladser eller mere, må der påregnes en yderligere merudgift til det palliative team på Aarhus Universitetshospital, hvilket beløber sig til 300.000 pr. år.

Tabel 2: Hospice Søholm udgifter til drift v. forskelligt pladsantal.

Hospice Søholm Drift

Pladser	11	12	13	14
Udvidelse	0	1	2	3
Beregnet årlig merudgift	0	1.944	2.244	4.263
Beregnet årlig merudgift pr udvidet plads	0	1.944	1.122	1.421
Samlet pladspris (Eks. palliativt teams på hospital)	1.809	1.820	1.703	1.726
Budget inkl husleje og udvidelse (1000 kr.)	19.900	21.844	22.144	24.163
Udgift på Hospital udvidelse af Palliativt Team	0	300	300	300
Samlet årlig merudgift for regionen	0	2.244	2.544	4.563
Bloktilskud til udvidelse	0	300	600	900
kommunal finansiering v 85% belægning	0	600	1.200	1.800
Manko v. puljebevilling og 85% belægning	0	-1.344	-744	-1.863

Det fremgår af tabel 2, at en udvidelse med en plads på Hospice Søholm vil medføre årlige merudgifter for Region Midtjylland på 1,344 mio. kr., hvis der gives tilsagn på udvidelse med en plads fra puljen. Gives der tilsagn om udvidelse med på to pladser er de årlige merudgifter for Region Midtjylland på 0,744 mio. kr. (Se linjen "manko v. puljebevilling" i tabel 2.)

Hospice Søholm har i forvejen de fysiske rammer til at kunne udvide. Etableringsudgifterne på Hospice Søholm dækkes af etableringstilskuddet.

Gudenå Hospice

Gudenå Hospice har beskrevet, at der ved en udvidelse fra 9 til 10 pladser stadig vil være behov for at kompensere for "*mindre drift ulemper*", og at den mest rentable drift opnås ved 12 pladser.

I beregningerne i tabellen herunder har administrationen ved udvidelsen fra 9 til 10 pladser taget udgangspunkt i den nuværende udgift pr. plads på Gudenå Hospice, mens der i udvidelsen fra 10 til 11 pladser er taget udgangspunkt i et kendt hospicebudget med 11 pladser. Fra 11 til 12 pladser er taget udgangspunkt i den gennemsnitlige pris pr. plads på regionens øvrige hospice. På Gudenå Hospice er der ved opførelsen etableret 3 ekstra sengestuer, men stuerne står som rå bygning.

Hvis Gudenå Hospice udvider til 12 pladser må påregnes en yderligere merudgift til lægedækning fra det palliative team på Hospitalsenheden Horsens, hvilket beløber sig til 300.000 kr. pr. år.

Tabel 3: Gudenå Hospice udgifter til drift v. forskelligt pladsantal.

Gudenå Hospice Drift

Pladser	9	10	11	12
Udvidelse	0	1	2	3
Beregnet årlig merudgift	0	1.900	2.800	3.636
Beregnet årlig merudgift pr udvidet plads	0	1.900	1.400	1.212
Samlet pladspris (Eks. palliativt teams på hospital)	1.900	1.900	1.809	1.728
Budget inkl husleje og udvidelse (1000 kr.)	17.100	19.000	19.900	20.736
Udgift på Hospital udvidelse af Palliativt Team	0	0	0	300
Samlet årlig merudgift for regionen	0	1.900	2.800	3.936
Bloktilskud til udvidelse	0	300	600	900
kommunal finansiering v 85% belægning	0	600	1.200	1.800
Manko v. puljebevilling og 85% belægning	0	-1.000	-1.000	-1.236

Det fremgår af tabel 3, at en udvidelse med en plads på Gudenå Hospice vil medføre årlige merudgifter for Region Midtjylland på 1,0 mio. kr. hvis der gives tilsagn på udvidelse med en eller to pladser fra puljen. Gives der tilsagn om udvidelse med på tre pladser er de årlige merudgifter for Region Midtjylland på 1,236 mio. kr. (Se linjen "manko v. puljebevilling" i tabel 3.)

Etableringsudgifterne på Gudenå Hospice dækkes af fuldt etableringstilskuddet v. 3 pladser, mens der vil skulle lånefinansieres ca. 0,3 mio. kr. v. 1 pladser og ca. 600.000 kr. v.2 pladser. Der er taget hensyn til dette i ovenstående opstilling.

Aktuelt antal ventende på hospice og optageområder

Supplerende bemærkninger til notat vedlagt dagsordenen: " Kapacitet på hospicerne og udgifter forbundet med en udvidelse på Hospice Søholm og Gudenå Hospice." Notatets tabel 1: Der mangler for to hospicer oplysninger om antal ventende klar til indlæggelse pr. 29. Marts. Tallene for de fem hospicer i Region Midtjylland er følgende: Gudenå Hospice 3 patienter, Hospice Søholm 1, Ankerfjord Hospice 1, Hospice Limfjord 1, Hospice Djursland 8. Hospice Djursland har ud over eget "optageområde" også en stor søgning fra den nordlige del af Aarhus.